

Sygn. akt XXV C 1224/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Wydział XXV Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Anna Pogorzelska**

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Suchocka

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko: **Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 139.364,97 zł. (sto trzydzieści dziewięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt cztery złote 97/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 marca 2012r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 5342 zł. zł. (pięć tysięcy trzysta czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: XXV C 1224/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 marca 2012 roku powód (...) S. A. z siedzibą w K. skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w W. wniósł o zapłatę w postępowaniu upominawczym kwoty 139.364,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wniesiono również o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana powództwa nie uznała i wniosła o jego oddalenie w całości.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powódka w dniu 25 stycznia 2011 roku zawarła z Konsorcjum Firm, którego liderem jest China (...)Co. Ltd reprezentowana w Polsce przez (...)Co. Ltd Sp. z o.o. Oddział w Polsce z siedzibą w W.umowę podwykonawczą w zakresie wykonania mostów przy realizacji zadania polegającego na budowie autostrady (...)S.-K.na odcinku A od km 365+261,42 do km 394+500,00 Również z ww. Konsorcjum Firm, w dniu 2 lutego 2011 roku została zawarta umowa w zakresie wykonania MOP -ów przy realizacji zadania polegającego na budowie autostrady (...)S.-K.na odcinku A od

km 365+261,42 do km 394+500,00 /umowa podwykonawcza z dnia 25.01.2011 roku k.9-46; umowa podwykonawcza z dnia 02.02.2011 roku k. 47-82/.

Na skutek połączenia Przedsiębiorstwa (...)Spółki Akcyjnej z/s w K.ze spółką (...)S.A. z/s w B., z dniem 31 października 2011 r. zmieniła się nazwa Podwykonawcy na (...) S.A.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W., jako inwestor, w dniu 23 lutego 2011 roku, pismami nr GDDKiA (...)oraz GDDKiA (...)zaakceptowała powodową spółkę jako podwykonawcę na przedmiotowej inwestycji / pismo nr GDDKiA (...)k. 83; pismo nr GDDKiA (...)k. 84/;

W związku z wykonaniem prac objętych umową podwykonawczą z dnia 2 lutego 2011 roku powódka wystawiła na rzecz Konsorcjum Firm, którego liderem jest (...)Co. Ltd reprezentowana w Polsce przez (...)Co. Ltd Sp. z o.o. Oddział w Polsce z siedzibą w W., fakturę VAT Nr (...)z dnia 07 lipca 2011 roku na kwotę 5.321.386,16 zł.

Następnie kwota wynikająca z ww. faktury została pomniejszona o 331,72 zł na podstawie faktury korygującej nr (...)z dnia 12 sierpnia 2011 roku. Powodem wystawienia rzeczony faktury korygującej był błąd rachunków /faktura VAT Nr (...) z dnia 07.07.2011 roku wraz z potwierdzeniem jej odbioru przez pozwaną k. 85; faktura korygująca nr (...)z dnia 12 sierpnia 2011 roku wraz z potwierdzeniem jej odbioru /k. 86/.

Powyższa faktura VAT została wystawiona w związku wykonaniem przez podwykonawcę robót podstawowych wynikających z ww. Umowy, robót wykonanych w trybie Subklauzuli 16.3 oraz z tytułu ponoszenia przez podwykonawcę kosztów związanych z wykonywaniem robót budowlanych będących w toku, a więc stanowi część należnego Podwykonawcy wynagrodzenia wynikającego z Urnowy.

W kontekście powyższego wartość robót podstawowych wykonanych przy realizacji Umowy podwykonawczej z dnia 02 lutego 2011 roku wynosiła brutto **3.653.358,34 zł** co wynika z przekazanej pozwanej dokumentacji potwierdzającej zarówno ilość jak i wartość robót, na które składało się wykonanie m.in. kanalizacji sanitarnej, deszczowej, oczyszczalni, zbiorników na niebezpieczne ładunki, wykopu z przeznaczeniem na odkład, separatorów ropopochodnych (studni wpadowych), separatorów zawieszin (osadników wirowych, czy nasypu z dokopu /wniosek o zatwierdzenie miesięcznego oświadczenia o zaawansowaniu robót k. 91, wnioski o zatwierdzenie obmiaru robót k. 92-114, miesięczne oświadczenie o zaawansowaniu robót wg stanu na dzień 21.06.2011 r. k. 115-119/.

Nadto, w związku z wykonaniem prac objętych umową podwykonawczą z dnia 25 stycznia 2011 roku powódka wystawiła na rzecz Konsorcjum Firm, którego liderem jest (...)Co. Ltd reprezentowana w Polsce przez (...)Co. Ltd Sp. z o.o. Oddział w Polsce z siedzibą w W., fakturę VAT Nr (...)z dnia 15 lipca 2011 roku na kwotę **1.107.535,98 zł** /faktura VAT Nr(...)z dnia 15.07.2011 roku wraz z potwierdzeniem jej obioru przez pozwaną k. 120/.

Wyżej wymieniona faktura VAT, wystawiona w związku z realizacją umowy podwykonawczej z dnia 25 stycznia 2011 roku, również dotyczyła wykonania przez podwykonawcę robót podstawowych wynikających z ww. Umowy, robót wykonanych w trybie Subklauzuli 16.3 oraz z tytułu ponoszenia przez podwykonawcę kosztów związanych z wykonywaniem robót budowlanych będących w toku.

W tym przypadku, wartość robót podstawowych wykonanych przy realizacji Umowy podwykonawczej z dnia 25 stycznia 2011 roku wynosiła brutto **896.571,39 zł**, co ponownie wynika z przekazanej pozwanej dokumentacji potwierdzającej zarówno ilość jak i wartość robót, na które składało się wykonanie poszczególnych - objętych zakresem ww. Umowy - obiektów mostowych /k. 124-139, 140-143/.

Łączne wynagrodzenie powódki z tytułu wykonanych przez nią robót podstawowych opiewało na kwotę 4.549.929,73 zł (3.653.358,34 zł + 896.571,39 zł =6.428.590,42 zł). Pozwana uznała zakres oraz wartość zafakturowanych robót, o których mowa powyżej, albowiem w dniu 15 listopada 2011 roku dokonała za nie zapłaty /potwierdzenia zapłaty przez pozwaną za roboty podstawowe k. 144/.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z subklauzulą 9.11 ww. umów /k. 27/, płatności na rzecz podwykonawcy miały być dokonywane przez wykonawcę w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez wykonawcę prawidłowo wystawionej faktury VAT. Tym samym, jako rzeczowe faktury VAT obejmujące swym zakresem roboty podstawowe wykonane przez podwykonawcę (faktura VAT nr (...))z dnia 07 lipca 2011 r. oraz faktura(...)z dnia 15 lipca 2011 r.) pozwana otrzymała w dniu 22 lipca 2011 r. (k. 85 i 120), żądanie powoda od pozwanej zapłaty odsetek ustawowych od kwoty 3.653.358,34 zł jak i od kwoty 896.571,39 zł od dnia 21 sierpnia 2011 r. do dnia 15 listopada 2011 r. tj. do dnia zapłaty jest zasadne /wliczenie odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności za roboty budowlane z um. z dnia 25.01.2011 roku k. 146, wliczenie odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności za roboty budowlane z umowy z dnia 02.02.2011 roku k. 147/.

Zadłużenie pozwanej wynosi łącznie 139.364,97 zł (27.462,10 zł +111.902,87 zł 139.364,97 zł) uwzględniając jednocześnie odsetki ustawowe za roboty podstawowe z umowy z dnia 25 stycznia 2011 r. i odsetki za roboty podstawowe z umowy z dnia 02 lutego 2011 r.

Powódka wezwała pozwaną do dobrowolnego wykonania zobowiązania z zagrożeniem skierowania sprawy do Sądu /wezwanie do zapłaty k. 148/.

Nakazem zapłaty z dnia 15 maja 2012 roku, sygn. akt: XXV Nc 90/12, Sąd Okręgowy w Warszawie, XXV Wydział Cywilny, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 139.364,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 06 marca 2012 roku oraz kwotę 5.342,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana w sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, kwestionowała przede wszystkim, że powódka nie udowodniła, że miało opóźnienie w płatności należnego (...) S.A. z/s w K. wynagrodzenia, a co za tym idzie, że nienależna jest powódce dochodzona pozwem kwota w wysokości 139.364,97 zł tytułem odsetek ustawowych. Pozwana twierdziła nadto, że początkowo nie miała wiedzy o fakcie braku zapłaty za wystawione przez podwykonawcę faktury VAT, że weryfikacja wynikających z nich należności jest bardzo czasochłonna i że pozwana bez zbędnej zwłoki dokonała płatności na rzecz powódki.

W ocenie Sądu twierdzenia i zarzuty strony pozwanej nie zasługują na uwzględnienie.

Podnieść należy, że zgodnie z przepisem § 2 art. 647¹ k.c. do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą wymagana jest zgoda inwestora. Jeżeli zaś inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Inwestor, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W., nie tylko nie wniósł żadnych zastrzeżeń lub sprzeciwu w stosunku do treści ww. umów podwykonawczych z dną 25 stycznia 2011 roku oraz z dnia 02 lutego 2011 roku, ale w dniu 23 lutego 2011 roku, pismami nr GDDKiA (...) oraz GDDKiA (...) zaakceptował powodową spółkę jako podwykonawcę na przedmiotowej inwestycji. W związku z powyższym pozwana zapoznała się z zapisami ww. umów podwykonawczych, a tym samym – stosownie do przepisu § 5 art. 647¹ k.c. – przyjęła na siebie solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Istotnym jest, że inwestor, udzielając zgody za zawarcie przez generalnego wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą wchodzi w rolę ustawowego poręczyciela generalnego wykonawcy, a podwykonawca może od tej pory żądać zapłaty za wykonane prace bezpośrednio od inwestora, jeżeli nie otrzymał jej od wykonawcy (por. wyr. SN z dnia 09.03.2007 r, sygn. akt: V CSK 457/2006). Zatem odpowiedzialność inwestora wobec podwykonawcy jest bierną solidarnością o charakterze gwarancyjnym w postaci odpowiedzialności ex lege za cudzy dług.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż nie ma żadnego znaczenia – w kontekście żądania przez powódkę zapłaty od pozwanej kwoty 139.164,97 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie w płatnościach – okoliczność dotycząca rzekomej niewiedzy pozwanej o braku zapłaty przez generalnego wykonawcę za roboty budowlane wykonane przez powódkę.

Zgodnie bowiem z Subklauzulą 9.11 ww. umów (zaakceptowanych przez pozwaną) płatności na rzecz podwykonawcy miały być dokonywane przez wykonawcę w terminie 30 od daty otrzymania przez wykonawcę prawidłowo wystawionej faktury VAT.

Pozwana wyrażając pisemnie zgodę na wykonywanie przez powódkę części robót budowlanych powierzonych w pierwszym rzędzie generalnemu wykonawcy musiała też wiedzieć o tym, że powódka będzie mogła żądać – zarówno od generalnego wykonawcy ale też i od pozwanej – zapłaty za wykonane prace w terminie 30 dni od daty otrzymania przez wykonawcę faktury VAT. Niezrozumiałym jest tym samym powoływanie się przez pozwaną na fakt nie bycia stroną umów podwykonawczych, odpowiednio z dnia 25 stycznia 2011 roku i z dnia 02 lutego 2011 roku.

Z przepisu art. 481 § 1 kc wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetki stanowią zatem dla wierzyciela swoistą rekompensatę doznanego uszczerbku wobec pozbawienia go możliwości korzystania z należnego mu świadczenia pieniężnego.

Analiza przepisu art. 481 § 1 kc w kontekście art. 366 § 1 kc, który stanowi, że kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych, wskazuje, że powódka mogła wystąpić z powództwem o zapłatę odsetek przeciwko pozwanemu bowiem ponosi on solidarną odpowiedzialność za zapłatę należnego powódce wynagrodzenia z tytułu prawidłowo wykonanych robót budowlanych – zgodnie z art. 647¹§ 5 kc.

Podnieść należy, że powódka występując do pozwanego o zapłatę faktur, wystąpiła następnie w pismach datowanych na dzień 18 lipca 2011 roku – do generalnego wykonawcy z wezwaniem do dobrowolnej zapłaty wynikających z nich należności. Termin zapłaty wynagrodzenia powódka określiła na dzień 25 lipca 2011 roku, zaś podstawą skróconego – w stosunku do wynikającego z umów podwykonawczych z dnia 25.01.2011r. i 02.02.2011r. – terminu wymagalności roszczeń wynikających z faktur VAT stanowił art. 458 kc zgodnie z którym-jeżeli dłużnik stał się niewypłacalny albo jeżeli wskutek okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, zabezpieczenie wierzytelności uległo znacznemu zmniejszeniu, wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia bez względu na zastrzeżony termin. Faktem powszechnie znanym i nie wymagającym dowodu jest okoliczność, iż generalny wykonawca - Konsorcjum Firm, którego liderem był (...)Co. Ltd reprezentowana w Polsce przez (...)Co. Ltd Sp. z o.o. Oddział w Polsce z siedzibą w W.– w połowie roku 2011 stał się niewypłacalny, a zabezpieczenie wierzytelności powódki uległo znacznemu zmniejszeniu. Wskazania nadto wymaga, iż wyżej wymienione wezwania do zapłaty generalny wykonawca otrzymał w dniu 22 lipca 2011 roku, a dołączone do nich były ww. faktury VAT /k. 205-207/

Mając na uwadze powyższe, jak również zapis Subklauzuli 9.11 ww. umów podwykonawczych, występując z roszczeniem przeciwko pozwanej powódka przyjęła termin 30-dniowy, jednakże liczony od dnia otrzymania przez generalnego wykonawcę ww. wezwań do zapłaty. Tym samym pierwszym dniem, od którego powódka naliczała odsetki z tytułu opóźnienia w płatnościach, był dzień 22 sierpnia 2011 roku (tj. następny dzień po dniu 21 sierpnia 2011 roku, kiedy to upłynął termin 30-dniowy liczony od dnia otrzymania przez generalnego wykonawcę wezwań do zapłaty).

Mając na uwadze powyższe Sąd uwzględnił powództwo i zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach Sąd postanowił na podstawie art. 98 kpc.